

# Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2025-26

## Päiväkodin johtajan tervehdys

Pihakoivun päiväkodin esiopetusryhmä on 13 lapsen vertaisryhmä. Henkilökuntana on varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen sosionomi sekä 1,5 tuen ohjaajaa. Ryhmän toimintaan osallistuu myös viikoittain varhaiskasvatuksen erityisopettaja. He tekevät kaikki päiväaikaista työtä arkipäivinä.

Satakielten esiopetus toimii Pihakoivun päiväkodissa osana varhaiskasvatusta ja vuorohoitoa. Muutama esioppilas käyttää pelkkää esiopetusaikaa kello 8.30–12.30 johtuen perheen tilanteesta tai huoltajien vuorotyön aikataulusta. 10 lasta käyttää esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen (klo 6.30–17.00) lisäksi vuorohoitoa, joka ajoittuu iltoihin, viikonloppuisin ja öihin. Lapsista 2 käyttää yöhoitoa säännöllisesti.

Vuorohoitopäiväkodissa maksuton esiopetuksen 4 tuntia kirjautuu Päikky järjestelmässä heti lapsen ensimmäisille varatuille hoitotunneille, jopa yölle 00.00–04.00. Ryhmämuotoista esiopetusta toiminnassa käytännössä arkipäivien aamu- ja iltapäivin. Vuorohoidon luonteen vuoksi esiopettajan pitää olla tietoinen lasten viikon rytmistä. Opettajan pitää seurata jokaisen lapsen esiopetuksen tavoitteiden toteutumista kokonaisuutena. Tässä tarvitaan yhteistyötä yli esiopetuksen ryhmärajojen henkilökunnan suhteen, jotta kaikkien havainnot vuorokauden eri ajoilta tulevat huomioiduiksi lapsen edun mukaisesti.

Satakielten esiopetuksen ja Pihakoivun varhaiskasvatuksen yhteiset kehittämiskohteet nousivat henkilökunnalle ja huoltajille keväällä 2025 tehdyn Tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvästä kyselystä. Perheiden kanssa tavoitteena on matalan kynnyksen yhteydenpito sekä kuvatuun käytön esilletuominen ja hyödyt lapsen arjessa. Kehittämiskohteena on myös leikki toimintatapana pedagogisen oppimisen, kasvun ja kehityksen välineenä. Tavoitteena on vahvistaa aikuisen roolia pitkäkestoisen ja juonellisen leikin rikastuttamisessa. Leikkiryhmiä muodostetaan joustavasti tasa-arvo ja yhdenvertaisuus periaatteiden mukaisesti pedagogia huomioiden.

Koska Pihakoivun Satakielten esiopetusryhmä on verrattain pieni vertaisryhmä, tulevat jokainen lapsi kohdatuksi ja kuulluksi sekä yksilönä että yhteisön jäsenenä lämmöllä ja kiireettömyydellä. Pienen ryhmän etuja on tiivis ryhmäytyminen, jokaisen erityistarpeiden huomioimisen mahdollisuus ja lapsilähtöisen työtavan vahva ote. Esiopetuksen toiminnan keskiössä on lapsi, joka on aktiivinen toimija omassa ympäristössään ja osallistuu toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin vuoroaikutuksessa opettajan ja vertaisryhmän kanssa. Lukuvuosi rakentuu lasten mielenkiinnon kohteiden mukaisesti, jotta oppiminen, kasvu ja kehitys saavat kasvaa lasta kiinnostavassa ympäristössä. Opettajan tehtävä on tuoda ammattitaidolla eri aihekokonaisuuksiin pedagogisesti tärkeät opittavat asiat eri oppimisen alueet huomioiden. Esiopetuksessa oppiminen tapahtuu kokonaisuuksia hyödyntämällä ja ilmiöitä tutkimalla leikinomaisesti, ei oppiainejakoisesti paikallaan pysyen. Esiopetuksessa edistetään lasten laaja-alaista osaamista seuraavilla osa-alueilla

- ajattelu ja oppiminen
- kulttuurinen osaaminen, vuoro vaikutus ja ilmaisu
- itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- monilukutaito
- tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- osallistuminen ja vaikuttaminen

Esiopetuksen opetuksen tavoitteet on määritelty viitenä kokonaisuutena

- ilmaisan monet muodot
- kielen rikas maailma
- minä ja meidän yhteisöimme
- tutkin ja toimin ympäristössäni
- kasvan ja kehityn

Tunne- ja vuoro vaikutustaitojen harjoittelu ovat keskeisessä roolissa läpi esiopetusvuoden. Näiden taitojen harjoittelu luo myönteisen pohjan kaikelle oppimiselle, kasville ja kehitykselle. Hyvät tunne- ja vuoro vaikutustaidot ovat pohja myönteisen minäkuvan kasville ja tasa-arvoiseen ihmiskuvaan. Esiopetuksen oppimisympäristössä keskeistä on opettajan ja lapsen välinen sekä lasten keskinäinen vuoro vaikutus, erilaiset toimintatavat ja oppimistehtävät, jotka haastavat sopivalla tasolla.

## Lukuvuosisuunnitelman käsittely

TAVOITE: lukuvuosisuunnitelma on koko yhteisön käsikirja sekä suunnitteluun osallistumisen ja kuulemisen väline.

Esiopetuksen lukuvuodensuunnittelu on koko yhteisön asia - henkilökunta, lapset, huoltajat ja erilaiset sidosryhmät. Suunnitelmatyötä johtaa päiväkodin johtaja. 1.8.2025 voimaan astunut opetussuunnitelman uudistus velvoittaa mm. tuen suunnitteluun entistä tarkemmin. Lisäksi lukuvuosisuunnitelman merkitys arjen työkaluna korostuu entisestään. Suunnittelun ja arvioinnin aikataulu lukuvuonna 25-26:

| Ajankohta      | Aihe                                                        | Toteutustapa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------|-------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kevät -25      | Yleinen tulevan lukuvuoden suunnittelu esiopetusyksiköissä. | Päiväkotien henkilökuntakokoukset, varhaiskasvatuksen esihenkilöpalaverit, huoltajille ja lapsille toteutettavat kyselyt ja muu osallistaminen. Esim. tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Kesä -25       | Suunnitelman pohjan laatiminen                              | Varhaiskasvatuspäällikkö laatii yksiköille yhteisen suunnitelmapohjan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| elokuu         | Suunnitelman pohjan hyväksyminen.                           | Esiopetusyksiköiden johtajien kokous.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Elo-syyskuu    | Suunnitelman laatiminen yksiköissä.                         | Käsittely vähintään seuraavissa kokouksissa ( <b>suluissa esimerkkiaiheita</b> ): <ul style="list-style-type: none"><li>• henkilöstökokous (<b>koko suunnitelma</b>)</li><li>• yhteisöllinen OHR (<b>opiskeluhuollon osuus</b>)</li><li>• vanhempainyhdistyksen kokous (<b>vanhempainyhdistyksen toimintasuunnitelma</b>)</li><li>• kulttuurikasvatussuunnitelman työryhmä (<b>kulttuurikasvatuksen vuosikello</b>)</li><li>• tiimit/kehittämisyhmät (<b>tiimien toimintasuunnitelma</b>)</li><li>• turvallisuusryhmä (<b>turvallisuustoiminta</b>)</li></ul> |
| Syyskuu        | Sivistyslautakunnan hyväksyntä                              | Huomioitavaa, että lukuvuosisuunnitelma ei ole lukkoon lyötävä asiakirja vaan toiminta tulee, esimerkiksi tuen osalta, suunnitella ja arvioida läpi vuoden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Syyskuu        | Huoltajien ja lasten tiedottaminen.                         | Lautakunnan käsittelyn jälkeen suunnitelma julkaistaan Wilmassa sekä tiedotetaan niin lapsille kuin huoltajille mistä suunnitelma löytyy. Päiväkodin johtaja vastaa tiedottamisesta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Loka-maaliskuu | Seuranta ja päivittäminen tarvittaessa                      | Suunnitelman toteutumista etenkin tuen osalta seurataan aktiivisesti ja päivitetään mahdollisten muutosten ilmaantuessa. Päiväkodin johtaja vastaa päivittämisestä.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Huhtikuu       | Suunnitelman toteutumisen arviointi.                        | Vähintään edellä suunnitteluvaiheessa mainitut ryhmät arvioivat oman toimintansa toteutumisen sekä kirjoittavat tästä toimintakertomukseen. Lasten ja huoltajien kuuleminen suunnitelman toteutumisessa, esim. kysely.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Huhti-toukokuu | Uuden lukuvuoden suunnitelman laatimisen aloitus.           | Yhteistyössä aiemmin mainittujen ryhmien kanssa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

## Esiopetusyksikön perustiedot

### Päiväkodin tiedot

Pihakoivun päiväkoti

Vuorohoitopäiväkoti  
Kuhalankuja 3, 30420 Forssa

## Päiväkodin johtaja

Pihakoivun päiväkodin johtaja  
Marjut "Maiju" Leino  
050-5640058  
marjut.leino@forssa.fi

## Esiopetuksen henkilökunta

Varhaiskasvatuksen opettaja Kaisa Tammi  
Varhaiskasvatuksen sosionomi, päiväkodin varajohtaja Johanna Kannisto  
Tuen ohjaaja Päivi Asp, vuorotyö tarvittaessa  
Tuen ohjaaja Merja Nurmio 3 päivää / viikko  
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Amanda Perho yhdessä Koijärven päiväkodin kanssa

## Lapset esiopetuksessa

|                            |    |
|----------------------------|----|
| Lapsien lukumäärä yhteensä | 13 |
| Kuljetuksessa              | 0  |

## Opiskeluhuollon henkilöstö ja toimintasuunnitelma

### Yhteisöllinen opiskeluhuolto

Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan esiopetuksen toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko esiopetusyhteisössä edistetään lasten oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä oppimisympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa toteuttavat kaikki opiskeluhuollon toimijat. Kaikkien esiopetuksessa lasten kanssa työskentelevien sekä opiskeluhuoltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä lasten ja esiopetusyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja esiopetuksen välistä yhteistyötä. Esiopetuksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu esiopetusyhteisön hyvinvoinnista.

Esiopetuksen yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä huolehtii yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Lisäksi ryhmä suunnittelee, miten lasten ja yhteisöjen hyvinvointiin liittyvien kyselyjen vastauksia hyödynnetään sekä suunnittelee ja käynnistää esiopetuksen ja kotien välistä yhteistyötä. Opiskeluhuoltoryhmä tekee vuosittain yhteistyötä nivelvaiheissa yhteistyötahojen kanssa esimerkiksi kouluun tutustumisten ja ryhmäytymisen osalta.

Yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä muodostuu opiskeluhuollon henkilökunnan lisäksi varhaiskasvatuksen opettajien, esiopetuksen henkilökunnan ja huoltajien edustajista. Yhteisöllistä opiskeluhuoltoryhmää esiopetusyksikössä johtaa päiväkodin johtaja Marjut Leino. Ryhmät kokoontuvat vaihtelevalla kokoonpanolla 3 kertaa lukuvuoden aikana sekä laajemmalla kokoonpanolla tarvittaessa.

### Yksilökohtainen opiskeluhuolto

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan yksittäiselle lapselle annettavia opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja, neuvolapalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhuoltoa. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon tavoitteena on seurata ja edistää lapsen kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeää on varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ennaltaehkäisy.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto perustuu lapsen sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Huoltaja ei voi kieltää alaikäistä lastaan käyttämästä opiskeluhuollon palveluja.

### Neuvolapalvelut

Alle kouluikäiset lapset ovat neuvolan asiakkaita ja esiopetusikäisille kuuluu ikäryhmän mukaiset neuvolapalvelut. Neuvolan terveydenhoitajan työhön kuuluu lapsen terveen kasvun ja kehityksen seuraaminen ja tukeminen.

### Koulupsykologi ja -kuraattori

Koulupsykologin ja -kuraattorin tehtävänä on edistää esiopetusyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä lasten, perheiden ja muiden läheisten kanssa, tukea ja ohjausta antaen. Lisäksi tehtävänä on tukea lasten oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. Koulupsykologit ja -kuraattorit tekevät yhteistyötä lasten ja heidän vanhempiensa kanssa, varhaiskasvatuksen opettajien ja esiopetuksen muun henkilökunnan kanssa sekä muiden sidosryhmien kanssa.

Koulupsykologtiin ja -kuraattoriin voivat olla suoraan yhteydessä lapsi / huoltaja itse tai joku muu lapsen tunteva henkilö. Lisäksi esiopetuksen työntekijä tai toinen opiskeluhuollon työntekijä voi olla yhdessä lapsen kanssa suoraan yhteydessä kuraattoriin tai psykologtiin.

**Koulukuraattoriin** yhteydenotot esiopetusyksikössä Tytti Hirvosen kautta.

**Koulupsykologtiin** yhteydenotot esiopetusyksikössä Viivi Ruotasen kautta.

Kuraattori ja psykologi ovat paikalla esiopetusyksikössä erikseen sovittaessa.

Kuraattorin ja psykologin tavoittaa Wilman kautta, sähköpostilla, puhelimitse tai esiopetuksen henkilöstön kautta.

## Esiopetusyksikön toimintaperiaate ja arvoperusta

Inklusiivisen toimintakulttuurin lähtökohtaina ovat yksilöllisyys ja osallisuus, mitkä ovat myös päiväkodin perusarvoja. Yksilöllisyys näkyy erilaisuuden hyväksymisenä sekä yhdenvertaisuuden ja oikeudenmukaisuuden mukaisina toimintatapoina. Jokaista lasta ja heidän perheitään kunnioitetaan. Toiminnan lähtökohtana on jokaisen lapsen yksilöllisen kehitysvaiheiden ja lasten mielenkiinnon kohteiden huomiointi.

Osallisuus näkyy aikuisen sensitiivisenä läsnäolona. Lapsia ja perheitä kuullaan ja heidän toiveensa huomioidaan toiminnan suunnittelussa. Lapset otetaan arjessa aktiivisesti mukaan toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Esiopetusyksikössä korostetaan positiivisen pedagogiikan keinoja. Jokaista lasta kannustetaan ja heidän vahvuutensa otetaan huomioon. Osallisuutta tuetaan toimimalla säännöllisesti pienemmissä ryhmissä. Koko esiopetusryhmän kanssa rakennetaan yhteisöllisyyden tunnetta mm. yhteisin leikein, peleihin ja pitämällä yllä positiivista ilmapiiriä ryhmässä.

Pihakoivun yksikön kolmas perusarvo on turvallisuus. Esiopetusyksikössä toimitaan yhteisesti sovittujen sääntöjen mukaan. Lapset osallistetaan ryhmän sääntöjen laadintaan. Aikuiset toimivat esimerkkinä toista kunnioittavalla käytöksellä ja kiusaamista ennalta ehkäistään yhdessä sovittujen toimintatapojen mukaisesti. Esiopetusyksikössä opetetaan jokaiselle lapselle hyviä tapoja ja arjen taitoja.

## Esiopetusyksikön kehittäminen ja tavoitteet

Tiimit/kehittämisyhmät

Yksikössä pidetään säännöllisesti palavereja henkilökunnan kesken eri kokoonpanoin. Koska Pihakoivun esiopetus toteutuu osana koko Pihakoivun päiväkodin varhaiskasvatusta ja vuorohoitoa, niin tiimeissä ja kehittämisryhmissä on osallisina myös muuta kuin esiopetuksen henkilökuntaa.

Säännöllisiä palavereita päiväkodin sisällä on viikkopalaveri, ryhmien omat tiimipalaverit, opettajapalaverit, sosionomitii, Veon kanssa pidettävät palaverit, lastenhoitajapalaverit ja koko talon yhteiset iltapalaverit. Osa palaverien asiasta on tiedotusta ja arjen asioiden yhteistä suunnittelua ja sopimista. Osa asiasta koskee pedagogian toteuttamista ja kehittämistä.

Koko kaupungin varhaiskasvatuksen tasolla kokoontuu pedagogiatiimi sekä esiopettajien tiimi. Kyseisiin tiimeihin osallistuvat joko esiopetuksen henkilökuntaa (opettaja tai sosionomi), päiväkodin johtaja sekä varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Esiopetusyksikössä työskentelevä sosionomi osallistuu varhaiskasvatuksen sosionomien yhteiseen tiimiin. Varhaisen tuen ohjaajilla on oma kuukausipalaveri koko kaupungin tasolla, jonka kokoonkutsuja on johtava varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Lisäksi yksiköstä löytyy vastaava varhaiskasvatuksen yhteiseen liukuritiimiin (aiheena lukeminen) sekä diggaritiimiin (digikasvatus) ja liikuntatiimiin (liikuntavastaava). Kyseiset tiimit kokoontuvat tarpeen mukaan ennalta sovituin aikoina ja tuottavat koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lapsille ja henkilökunnalle aihepiiriensä mukaista yhteneväistä toimintaa, materiaalia ja koulutusta.

Kehittämis- ja arviointikohteet

Esiopetusyksikössä toimintaa kehitetään säännöllisesti erilaisten kyselyiden ja arviointien pohjalta, kuten Karvin Valssi arviointi. Tulevana lukuvuonna arvioitavia tavoitteita ovat tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskyselyn pohjalta nousseet tavoitteet sekä lukuvuoden tavoitteet. Tulevan lukuvuoden tavoitteet löytyvät lukuvuosisuunnitelman kohdista "Kehittämiskohteet ja niiden arviointi" sekä "Lukuvuoden tavoitteet ja painotukset".

Oppimista tukeviin opetusjärjestelyihin on laadittu henkilökunnan perehdytysuunnitelma 2025 -2026. Suunnitelmaa hyödynnetään toiminnan kehittämiseen ja arviointiin. Lukuvuoden aikana täytetään myös inklusiivisen toiminnan "tsekkilista", mikä laaditaan kaupungin tasolla inklusiivisen toiminnan arviointiin ja kehittämiseen.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Tasa-arvo- sekä yhdenvertaisuuslakien mukaan esiopetuksessa tulee olla toiminallinen tasa-arvosuunnitelma sekä suunnitelma yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja syrjinnän poistamiseksi. Suunnitelma on osa yksikön lukuvuosisuunnitelmaa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tulee sisältää:

- selvitys oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta
- tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi
- arvio aikaisemman suunnitelman toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista

Keväällä 2025 perustettiin Forssan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmatyöryhmä. Ryhmän tehtävänä oli valmistella selvitys oppilaitosten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta. Selvitys toteutettiin kyselyillä, jotka osoitettiin sekä oppilaille että huoltajille, sekä esiopetuksessa toiminnallisin menetelmin arkea havainnoiden. Ryhmä kokosi tulokset yksiköittäin ja ne on toimitettu yksiköille tarvittavien toimenpiteiden suunnittelua varten. Ryhmä toimii jatkossa ohjausryhmänä, joka avustaa ja seuraa koulujen tasa-arvoselvityksiä ja toimenpiteitä.

Kehittämiskohteet ja niiden arviointi

Yksikkökohtainen tasa-arvo – ja yhdenvertaisuuskyselyn pohjalta asetettu tavoite (leikkitilanteiden havainnointi)

Lasten leikkitilanteita havainnoidaan hyödyntäen materiaalia Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus sivuilta ja sieltä etenkin leikkipistetaulukkoa. Tiimi käy keskustelua havainnoista yhdenvertaisuuden- ja tasa-arvon näkökulmasta.

Leikkiympäristöjä rakennetaan lasten mielenkiinnonkohteiden ja Lasten kokouksissa esiin tulleiden huomioiden mukaan.

Aikuisen roolin vahvistaminen pitkäkestoisen ja juonellisen leikin rikastuttamisessa.

Leikkiryhmiä muodostetaan joustavasti vaihtuvissa pienemmissä ryhmissä.

Huoltajien ja lasten kyselyistä nousut tavoite

Tuomme esiin perheille kuvatuen käyttöä ja hyötyjä tunnesäätelyssä ja arjen toimissa.

Otamme aktiivisesti keskusteluun perheiden kanssa lasta koskevat asiat ja rohkaisemme perheitä matalan kynnyksen vuorovaikutukseen.

Esiopetuksen yleinen järjestely

Lukuvuoden työaika

|                   |                      |
|-------------------|----------------------|
| Syyslukukausi     | 21.8.2025-19.12.2025 |
| syysloma (VKO 42) | 13.10.-19.10.2025    |
| joululoma         | 20.12.2025-6.1.2026  |
| Kevätlukukausi    | 7.1.2026-29.5.2026   |
| talviloma (vko 9) | 23.2.-1.3.2026       |
| pääsiäinen        | 3.-6.4..2026         |
| vappu             | 1.5.2026             |
| helatorstai       | 14.5.2026            |

Poissaolojen seuranta

Forssan esiopetuksessa ei velvoiteta anomaan lomaa Wilman kautta. Poissaoloja ja läsnäoloa seurataan Päikkysovelluksen kautta.

Vuorohoitopäiväkodissa esioppilailla on arkivapaita, koska heillä mahdollisesti on myös hoitopäiviä viikonloppuna. Vuoropäiväkotiin voidaan tulla myös vasta iltapäivällä, jos vanhempain työaika on iltaan asti.

Esiopetusryhmän henkilökunta huolehtii ja seuraa lasta esiopetuksen tavoitteiden toteutumisen suhteen. Esiopetuksen henkilökunta jakaa muulle henkilökunnalle työtehtäviä lasten kanssa vuorohoitajalle sekä keskustelee vuorohoitohenkilökunnan kanssa lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen havainnoista vuorohoitoaikana. Tarvittaessa henkilökunta

keskustelee huoltajien kanssa ja miettii tukitoimia esim. esiopetusaikaa lisäämällä perheen kokonaistilanne huomioiden.

Viikonloppu eli lauantai ja sunnuntai eivät ole esiopetusaikaa.

## Kuljetus

Pihakoivun Satakielten esiopetuksessa ei kuljetusoppilaita

Lisätietoja koulukuljetuksista löytyy Forssan kaupungin internet-sivuilta: <https://www.forssa.fi/kasvatus-ja-opetus/perusopetus/koulukuljetukset/>.

Syksyn 2025 aikana käynnistetään koulukuljetusperiaatteiden päivitystyö.

## Turvallisuustoiminta

### Koulutus, perehdytys ja harjoittelu

Pihakoivun päiväkodissa on oma Turvallisuuksuunnitelma, joka löytyy Pedanet sivuilta henkilökunnan käyttöön. Turvallisuuksuunnitelma löytyy myös tulostettuna luettavaksi päiväkodissa oleville opiskelijoille ja sijaisille.

Pihakoivun päiväkodissa on turvallisuusvastaava. Hänen työhönsä kuuluu yhdessä päiväkodin johtajan kanssa päivittää turvallisuussuunnitelma, osallistua turvallisuustiimin kokouksiin ja huolehtia poistumisharjoitusten pitämisestä koko Pihakoivun vuoropäiväkodissa.

Esiopetusryhmän henkilökunta kouluttaa ja perehdyttää lapsia heille sopivalla tavalla turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Näitä ovat mm. hätänumeroon soittaminen, turvallinen tulen käsittely ja turvallinen liikennekäyttäytyminen

### Säännöt

Satakielten ryhmän esioppilaat laativat ryhmän säännöt yhdessä Lasten kokouksessa lapsia osallistaen. Esiopetusyksikössä säännöt kuvitetaan yhdessä lasten kanssa ja ne tulevat kuvitettuna esille ryhmän tiloihin.

Pihäsäännöt ovat yhteiset koko Pihakoivun päiväkodissa.

### Toista kunnioittavan käytöksen suunnitelma

Toista kunnioittavan käytöksen suunnitelma löytyy Pihakoivun päiväkodin Pedanet sivulta. Suunnitelmaa päivitetään vuosittain ja esiopetuksen tiimi tarkastelee sitä esiopetusikäisten lasten näkökulmasta.

<https://peda.net/forssa/varhaiskasvatus/pp/v2/toista-kunnioittavan-kaytoksen-suunnitelma>

### Kriisisuunnitelma

Pihakoivun päiväkodin kriisisuunnitelma löytyy Pihakoivun päiväkodin pedanet sivuilta. Siihen tutustutaan vuosittain henkilökuntapalaverissa. Päiväkodin sosionomitiimi on vastuussa kriisisuunnitelman päivittämisestä.

<https://peda.net/forssa/varhaiskasvatus/pp/v2/kriisisuunnitelma2>

### Lääkehoitosuunnitelma

Forssan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lääkehoitosuunnitelma löytyy Forssan varhaiskasvatuksen pedanet sivuilta.

<https://peda.net/forssa/varhaiskasvatus/tjts/>

## Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus

Pihakoivun Satakieleten esiopetusta täydentää varhaiskasvatus ja vuorohoito Pihakoivun päiväkodissa. Varhaiskasvatus noudattaa valtakunnallista Varhaiskasvatussuunnitelman perusteita ja Forssan Vox Forssaa. Tuen muotoina varhaiskasvatuksessa on kolmiportainen tuki.

Pihakoivun päiväaikainen varhaiskasvatus (6.30-17.00) toimii samassa vertaisryhmässä ja samoissa tiloissa kuin esiopetus.

Vuorohoito (17.00-22.30 arkinen ja lauantai ja sunnuntai kokonaan sekä yöt) toteutuu 1-8 vuotiaiden vertaisryhmässä vaihtelevissa kokoonpanoissa eri iltoina ja viikonloppuna.

## Opetus

### Ryhmät ja ryhmäkoot

Satakielten ryhmä, 13 lasta

### Lukuvuoden tavoitteet ja painotukset

#### Lukuvuoden tavoitteet

Satakielen esiopetusryhmän tavoitteen lukuvuosisuunnitelmaan ovat yhteneväiset varhaiskasvatuksen vuosisuunnitelman kanssa.

##### 1. Liikuntakasvatuksen lisääminen

- Aloitetaan Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelma
- Tehdään nykytilan arviointi

##### 2. Lisätään kuvatuon käyttöä esiopetuksen arjen toiminnassa

- Tiimisopimuksessa määritellään, miten ryhmässä käytetään kuvatukea aktiivisesti eri tilanteissa

##### 3. Kielitietoisuuden vahvistaminen

- Ryhmässä luetaan vähintään 2 kirjaa viikossa vuorovaikuttavasti monipuoliset tekstit huomioiden
- Ryhmässä sadutetaan lapsia vähintään 2 kertaa toimintavuoden aikana kuvatuksi tarpeen mukaan apuna
- Aloitetaan suomen kielen pienryhmätoiminta

- Kielipeda -kielitietoisen oppimisympäristön arviointi tehdään jokaisessa ryhmässä lokakuun loppuun mennessä ja arvioidaan keväällä huhtikuun loppuun mennessä

## Laaja-alainen osaamisen painotus

Esiopetuksessa on seudullisesti valittu yhteiseksi laaja-alaisen osaamisen painopisteeksi; osallisuus.

Forssan tarkennus osallisuuteen esiopetuksessa on seuraava: Lapset ovat esiopetustoiminnan suunnittelun lähtökohtana siten, että toimintaa suunnitellaan ja arvioidaan säännöllisesti yhdessä lasten kanssa. Lasten kokoukset ovat yksi osallisuuden muoto esiopetustoiminnassa. Lapsi kokee yhteisellä Lasten kokouksella osallisuuden tunnetta, kun saa vaikuttaa tulevaan toimintaan. Samalla harjoitellaan ryhmän yhteisen päätöksen tekemistä ja mahdollisen pettymyksen tuottamaa mielihapaa. Toimintaa dokumentoidaan kokonaisuudessaan viikoittain ja arvioidaan yhdessä lapsen kanssa, jolloin heille konkretisoituu osallisuus ja osallistumisen positiivinen vaikutus.

## Monikulttuurinen opetus

Suomen kieltä opetellaan leikkien ja arjen toimintojen myötä. Suomen kielen opetuksessa hyödynnetään lauluja, loruja ja pelejä. Suomen kieltä opetellaan pienemmissä ryhmissä säännöllisesti hyödyntäen Roihuset -materiaalia. Monikielisten lasten suomen kielen taitoa arvioidaan Kielipeda -materiaalin avulla. Suomen kielen ryhmät suunnitellaan lasten tuen tarpeiden mukaan ja toimintaa kehitetään ja arvioidaan jatkuvasti lasten tarpeiden mukaisesti.

Esiopetusryhmässä toteutetaan suunnitelmallista englannin kielen opetusta. Englannin kielen Moomin language -sovellusta. Englannin kieltä opetellaan leikkien, lorujen ja laulujen kautta osana esiopetustoimintaa.

## Kielitietoinen opetus - kielipedan käyttö

Kielitietoisessa opetuksessa korostuu jokaisen osallisuuden vahvistaminen. Esiopetusryhmässä käytetään kommunikoinnin tukena kuvia ja muita tarvittavia keinoja, kuten pikapiirtämistä. Ryhmän aikuiset toimivat esimerkkinä vuorovaikutustilanteissa ja käyttävät selkeää kieltä. Ryhmän monikulttuurisuus tehdään ympäristössä näkyväksi mm. eri kielisin tervehdyksin. Eri kulttuurien juhlat ja tavat huomioidaan toiminnassa ja perheiden toiveet huomioidaan. Esiopetusryhmän kielitietoista oppimisympäristöä arvioidaan Kielipeda -materiaalin avulla ja ympäristöä kehitetään tämän arvion pohjalta. Kielitietoisen oppimisympäristön arviointi toteutetaan esiopetusryhmässä lokakuun loppuun mennessä.

## Katsomuskasvatus esiopetuksessa

Ryhmässä tutustutaan lasten perheiden kulttuureihin ja katsomuksiin. Perheiden toiveet eri kulttuurien ja katsomusten juhlista ja tavoista selvitetään ja huomioidaan esiopetuksen toiminnassa. Esiopetusvuoden aikana katsomuskasvatus muokkautuu vuoden kierron mukaan.

## Pedagogisen toiminnan arviointi

Pedagogisen toiminnan arviointia tehdään systemaattisesti koko ryhmän henkilökunnan sekä lasten kanssa. Henkilökunta arvioi toimintaa tiimipalaverissa ja kehittää toimintaa havaintojensa pohjalta. Lapset osallistetaan toiminnan arviointiin tuomalla näkyväksi ryhmän toimintaa ja selvittelemällä heidän mielipiteitään ja toiveitaan. Pedagoginen dokumentointi tehdään sekä lapsille että aikuisille näkyväksi dokumentoimalla toimintaa esille ryhmän tiloihin että ryhmän blogiin Pedanetissä. Ryhmässä hyödynnetään monia eri lomakkeita sekä lapsikohtaiseen että ryhmän toiminnan arviointiin ja näiden pohjalta suunnitellaan ja kehitetään esiopetustoimintaa.

Lapsikohtaista arviointia tehdään seuraavien lomakkeiden avulla:

- Kielellinen alkukartoitus
- Lukimat tai Mavalka (matemaattiset valmiudet)
- Innostun liikkumaan -tsekkilista (motoriset taidot)
- Kielipeda (suomen kielen arviointi)
- Havainnointikaavake (kokonaisvaltainen kehitys)

Ryhmän pedagogista toimintaa arvioidaan seuraavin lomakkein:

- Kielipeda: kielitietoisen oppimisympäristön arviointi
- Sosiogrammi
- Suhdeympyrä
- Ryhmäkohtainen toimintasuunnitelma
- Oppimista tukevat opetusjärjestelyt -vuosikello

## Pedagogisen dokumentoinnin vuosikello

Forssan varhaiskasvatuksen pedanet sivuilla on koko esiopetuksen yhteinen pedagogisen dokumentoinnin vuosikello 2025 -2026

<https://peda.net/forssa/varhaiskasvatus/lomakkeita/pedagoginen-dokumentointi>

## Oppimisen tuki

### Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt koskevat kaikkea esiopetuksen toimintaa. Ne ovat keskeinen osa esiopetuksen toimintakulttuuria, joka antaa edellytykset kaikkien lasten osallisuuteen, oppimiseen ja esiopetukseen osallistumisen tukeen.

Oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan

- lasten erilaiset tarpeet ja edellytykset huomioon ottavaa opetuksen järjestämistä ja opetuksen eriyttämistä
- kielitietoista opetusta
- opetusryhmien muodostamista siten, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa
- pedagogisia ratkaisuja, joilla huomioidaan lapsiryhmässä ilmenevät erilaiset lasten tarpeet
- opettajan kykyä huomioida riittävästi lapsiryhmän tarpeet ja vahvuudet
- lapsiryhmässä tarvittaessa työskentelevien varhaisen tuen ohjaajien hyödyntämistä lasten oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukena

#### *Eriyttäminen*

Esiopetuksessa pienempiä ryhmiä muodostetaan joustavasti. Pienemmät ryhmät koostuvat tavallisesti 5–7 lapsen ryhmistä. Ryhmien muodostamisessa huomioidaan lasten kiinnostuksen kohteet, vahvuudet ja tuen tarpeet. Toimintaa suunniteltaessa huomioidaan jokaiselle lapselle sopivan vaikeustason tehtävät, jota kautta herätetään ja pidetään yllä lapsen motivaatiota oppimiseen. Sopivan vaikeustason tehtävillä huomioidaan myös oppimisessa pidemmällä olevat lapset.

#### *Erilaiset pedagogiset järjestelyt*

Kuvien käyttö on keskeinen osa esiopetuksen pedagogiikkaa. Kuvia käytetään kielellisen kehityksen tukena, mutta myös oman toiminnan ohjauksen ja tunnesäätelyn tukena. Esiopetuksessa toimintaa rakennetaan kuvien ja ennakoitavien kuvien. Toimintaohjeet ovat kuvitettuna ja aktiivisessa käytössä ovat ensin, sitten, lopuksi -kuvat. Pikapiirtämistä hyödynnetään toimintaohjeiden selkeyttämiseen, mutta myös erilaisten tilanteiden läpikäymiseen. Pedagogisissa järjestelyissä korostuu ennakoitava ja selkeä päivärytmi. Myös päivärytmi on strukturoitu kuvien ja päivärytmi käydään lasten kanssa läpi huomioiden ryhmän lasten erilaiset tulo- ja lähtöajat. Siirtymä ennakoitavien timerin avulla ja niitä porrastetaan. Toimintaympäristö pidetään selkeänä ja ylimääräiset ärsykkeet minimoidaan siten, että ympäristö pysyy rauhallisena.

Pedagogiset menetelmät

Ryhmän henkilökunta sitoutuu yhdessä sovittuihin toimintatapoihin ja pedagogisiin menetelmiin. Ryhmän opettaja vastaa ryhmässä käytössä olevista toimintatavoista ja menetelmistä. Henkilökunta suunnittelee ja arvioi toimintaa säännöllisesti yhdessä tiimipalaverissa. Esiopetuksen toimintakulttuurissa korostuu erityisesti positiivinen pedagogiikka ja turvallisuuden tunteen luominen jokaiselle lapselle. Tärkeitä toimintatapoja ovat jokaisen lapsen yksilöllinen kohtaaminen ja positiivisen palautteen saaminen päivittäin. Esiopetuksessa käytetään erilaisia apuvälineitä lapsen tarpeiden mukaan esimerkiksi keskittymisen avuksi ja kuormittuneisuuden vähentämiseksi. Käytössä olevia apuvälineitä ovat mm. istumatyyny, puristelulelut ja kuulosuojaimet.

Avustava, ryhmäkohtainen henkilöstö

Esiopetusyksikössä työskentelee 2 varhaisen tuen ohjaajaa.

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot määritellään tarkemmin ryhmäkohtaisissa pedagogisen toiminnan suunnitelmissa, perustuen ko. lapsiryhmän tarpeisiin. Lisäksi jokaiselle esiopetuksessa olevalle lapselle laaditaan lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma Päikkyyn, jossa huomioidaan lapsen tarpeiden mukaiset oppimista edistävät opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtainen tuki.

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

Ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tarkoitetaan kaikkia lapsia koskevia ryhmäkohtaisia järjestelyjä.

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja ovat:

- varhaiskasvatuksen opettajan antama opetuskielen tukiopetus, joka on eri tiedonalojen kielen ja käsitteiden oppimista tukevaa opetusta
- varhaiskasvatuksen opettajan antama yleinen tukiopetus osana esiopetustoimintaa
- varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä

Esiopetusyksikön kuvaus edellä mainittujen järjestelyjen toteuttamisesta, arvioinnista ja kehittämisestä tiedossa oleviin tarpeisiin perustuen. Työn- ja vastuunjaon määrittely.

- periaatteet opetuskielen tukiopetuksen ja yleisen tukiopetuksen toteuttamiseksi
- periaatteet varhaiskasvatuksen erityisopettajan antaman opetuksen järjestämisestä (vrt. yhteisopettajuuden työtapojen määrittely ko. yksikössä)

Pihakoivuyn yksikössä opettajan antama yleinen tukiopetus suunnitellaan pienemmälle ryhmälle ja ryhmien kokoonpano on pitkäkestoisempi siten, että saman ryhmän ja saman oppimiskokonaisuuden parissa kokoonnutaan useamman kerran. Yleisen tukioptuksen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa esiopetuksen opettaja. Esiopetuksen opettaja arvioi ja suunnittelee yleistä tukiopetusta säännöllisesti lasten tarpeiden mukaan. Esiopetuksen oppimiskokonaisuudet ovat:

- Ilmaisun monet muodot
- Kielten rikas maailma
- Minä ja meidän yhteisömme
- Tutkin ja toimin ympäristössäni
- Kasvan ja kehityn

Opettajan antamaa opetuskielen tukiopetusta suunnitellaan toteutettavaksi pienemmissä ryhmissä. Tukiopetuksessa hyödynnetään Roihuset -materiaalia ja opetellaan lasten tarpeiden mukaan opetuksessa käytettävää sanastoa. Tukiopetuksessa huomioidaan vahva kuvatu en käyttö.

Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä suunnitellaan ensisijaisesti koko ryhmän toimintaan ja ryhmän tasolla havaittuihin tuen tarpeisiin. Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä suunnitellaan yhteistyössä esiopetusryhmän opettajan ja erityisopettajan kanssa. Lähtökohtaisesti opetuksen tarve lähtee esiopetusryhmän opettajan ja muun henkilökunnan tekemistä havainnoista.

Lapsikohtaiset tukitoimet

Lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arviointi käynnistyy, kun lapsen opettajat katsovat, että ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä tukemaan lapsen oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Huoltajat voivat myös tuoda esiin havaintonsa ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävy ydestä.

Myös silloin, jos lapsikohtaisten tukitoimien tarve on niin ilmeinen, että lasta ei esiopetuksen alkaessa voida riittävästi tukea ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla, voidaan lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arviointi aloittaa poikkeuksellisesti jo ennen esiopetuksen alkamista.

Lapsikohtaisia tukitoimia annetaan säännöllisesti tuen tarpeen arvioinnin ja suunnitelman sekä näiden perusteella tehdyn hallintopäätöksen mukaisesti.

Lapsikohtaisia tukitoimia ovat:

1. erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä
2. erityisopettajan opetus pienryhmässä kokoaikaisesti
3. opetukseen osallistumisen edellyttämät lapsikohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä apuvälineet perusopetuslain 31 §:n nojalla annettuina.

Lapsikohtaiset tukitoimet perustuvat lapsen yksilöllisiin tarpeisiin ja niitä annetaan säännöllisesti ja pitkäkestoisesti. Lapsikohtaiset tukitoimet järjestetään lapsen etu huomioon ottaen ensisijaisesti lapsen omassa esiopetusyksikössä. Lapsikohtaisten tukitoimien toteuttaminen edellyttää opettajien ja muun esiopetusryhmän henkilöstön välistä yhteistyötä sekä tarvittaessa erityisopettajan konsultaatiota ja monialaista yhteistyötä.

Lapsikohtaiset tukitoimet suunnitellaan ja arvioidaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Huoltajille annetaan mahdollisuus osallistua arviointipalaveriin vähintään 2 kertaa lukuvuoden aikana ja tarvittaessa useammin tarpeen mukaan. Lapsikohtaisista tukitoimista tehdään tu en suunnitelma, jossa kuvataan tukitoimet ja tukitoimet toteutetaan tämän suunnitelman pohjalta. Lapsikohtaisten tukitoimien tarpeen arvioinnista sekä tu en toteuttamista koskevan suunnitelman laadinnasta ja kirjaamisesta Wilmaan vastaa varhaiskasvatuksen opettaja. Tuen tarpeen arvioinnissa ja suunnitelman laadinnassa on mukana varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja se laaditaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Tarvittaessa suunnitelman laadinnassa hyödynnetään lisäksi monialaista yhteistyötä, ensisijaisesti opiskeluhuoltopalveluiden kanssa. Monialaisten yhteistyötahojen koollekutsumisesta vastaa varhaiskasvatuksen erityisopettaja huoltajien kanssa sovitun mukaisesti. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja vastaa päätöksentekoon liittyvästä Hallintolain mukaisesta huoltajien kuulemisesta ja sen kirjaamisesta. Päätöksentekoon tarvittavat asiakirjat kokoa a varhaiskasvatuksen johtava erityisopettaja ja toimittaa päättävälle viranhaltijalle, Akvarellin koulun rehtorille. Päätöksen jakelu huoltajille tapahtuu varhaiskasvatuksen johtavan erityisopettajan toimesta.

Lapsikohtaisia tukitoimia koskevaa suunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti ja tarvittaessa tehdään uusi tu en tarpeen arviointi sekä päätös.

Pihakoivuyn yksikössä lapsikohtaisena tukitoimena annettava varhaiskasvatuksen erityisopettajan opetus toteutuu pääasiallisesti pienryhmäopetuksena. Opetusta toteutetaan myös yksilöopetuksena lapsen tarpeiden mukaan. Opetus on pitkäkestoista ja säännöllistä ja se suunnitellaan vastaamaan lasten yksilökohtaisia tarpeita. Lisäksi erityisopetusta toteutetaan muun opetuksen yhteydessä annettavana opetuksena yhteisopetuksen keinoin.

Tapahtumat ja juhlat

Tapahtumakalenteri

Tapahtumakalenteri päivitty y lukuvuoden aikana

| Elokuu    | Tapahtuma       | Osallistujat | Vastuuhenkilöt/järjestäjät    |
|-----------|-----------------|--------------|-------------------------------|
|           | esiopetus alkaa |              |                               |
| 21.8.2025 | vanhempainilta  |              | ryhmän henkilökunta, VEO, PKJ |

|           |                                           |  |  |
|-----------|-------------------------------------------|--|--|
| Syyskuu   |                                           |  |  |
|           | Forssan kirjasto, Peppi ja Muumi näyttely |  |  |
|           | Liikenneturvallisuusviikko                |  |  |
| Lokakuu   |                                           |  |  |
|           | Liikkuva varhaiskasvatus; Arkiseikkailu   |  |  |
| 8.10.2025 | Perhetapahtuma, Pihakoivun puuhapiha      |  |  |
|           | Kehräämön kierros, Forssan museo          |  |  |
| Marraskuu |                                           |  |  |
|           | Isänpäivä                                 |  |  |
|           | Lasten oikeuksien viikko                  |  |  |
|           | paloturvallisuusviikko                    |  |  |
| Joulukuu  |                                           |  |  |
|           | jouluruokailu                             |  |  |
|           | Joulujuhla                                |  |  |
| Tammikuu  |                                           |  |  |
|           | Luistelu / hiihtoviikko                   |  |  |
|           |                                           |  |  |
| Helmikuu  |                                           |  |  |
|           | Laskiaistapahtuma                         |  |  |
|           | mediataitoviikko                          |  |  |
| Maaliskuu |                                           |  |  |
|           |                                           |  |  |
|           |                                           |  |  |
| Huhtikuu  |                                           |  |  |
|           | Varhaiskasvatuksen näyttely Vinkkeli      |  |  |
|           | Lukuviikko                                |  |  |
| Toukokuu  | Kevätjuhla                                |  |  |
|           |                                           |  |  |

Päiväkodin juhlat

Toimintakauden alussa esiopetusryhmän on perheille tehty kysely QR koodin avulla. Siinä kysyttiin 1. Mitä odotuksia / toiveita sinulla on lapsesi esiopetusvuodelle? 2. Mitä Kulttuurisia tapojateidän perheessänne pidetään tärkeänä? Minkälaisia juhlapyhäiteidän perheessäänne juhliitaan?

Kyselyn vastausten perusteella rakennetaan esiopetuksen vuoden juhlakalenteria.

Muutoin juhliin kuuluu lasten syntymäpäivät ja vuoden kierron mukaiset teemajuhlat.

Uskonnolliset tilaisuudet

Suomessa oppilaitoksissa on useita perinteisiä juhlia, kuten joulujuhla, keväťjuhla ja itsenäisyyspäivän juhla. Koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset päättävät juhlista ja niiden sisällöstä. Juhliin voi sisältyä myös joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Tällaiset juhlatraditiot ovat osa suomalaista kulttuuria. Juhlaan mahdollisesti sisältyvän yksittäisen virren laulamisen johdosta juhlaa ei voida uskonnollisen suvaitsevaisuuden nimissä pitää uskonnon harjoittamiseksi katsottavana tilaisuutena (perustuslakivaliokunnan mietintö 10/2002 vp, 2/2014 ja vp16/2021 vp). Esiopetuksessa lukuvuonna 2025–26 järjestettävät lukukauden päätösjuhlat eivät ole uskonnollisia tilaisuuksia.

Päiväkodin ulkopuolinen toiminta

Osallistumme mahdollisuuksien mukaan tarjottuihin paikallisten urheiluseurojen toimintaan ja kulttuurikohteiden tarjoamiin tapahtumiin. Käymme vierailulla lähialueen vanhainkodeissa tai muissa hoitolaitoksissa pyydetäessä.

Yhteistyö

Kodin ja päiväkodin välinen yhteistyö

Teemme päivittäin yhteistyötä huoltajien kanssa tuonti- ja hakutilanteissa. Ryhmän toimintaa kuvataan viikoittain Pihakoivun Satakielet peda.net sivuille blogin muodossa.

<https://peda.net/forssa/varhaiskasvatus/pp/ryhm%C3%A4t/satakielet>

Lasten tuen suunnitelmat tehdään yhdessä huoltajan kanssa Wilma järjestelmässä ja ovat siellä huoltajille nähtävillä ja kommentoitavissa. Jokaisen huoltajan kanssa käydään lapsen leops-keskustelu lukuvuoden aikana, joka kirjataan Päikky järjestelmään. Huoltajien toiveet kerätään lukuvuoden alussa ja toiveita kuullaan myös leops-keskusteluissa sekä päivittäisissä keskusteluissa. Forssan esiopetuksen lapsien huoltajien näkemyksiä on selvitetty kyselyllä keväällä 2025 seudullisen esiopetuksen esiopetussuunnitelman päivistystyön ohessa.

Vanhempainyhdistys

Vanhempaintoimikunta hakee vielä uusia jäseniä ja toimintasuunnitelmaa ei syyskuun aikana vielä ole tehty

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö

Tiedonsiirron käytänteistä vastaa Axel Wahrenin ja Akvarellin päiväkotien johtajat. Tiedonsiirtokeskustelujen aikataulujen organisointi käynnistyy, kun tulevien ekaluokkalaisten koulupaikat ovat selvillä. Organisoinnista vastaavat ovat yhteydessä Pihakoivun päiväkodin johtajaan ja aikatauluttavat tiedonsiirtokeskustelut saamiensa lapsimäärien pohjalta. Aikataulusta tiedotetaan koulujen rehtoreita / koulujen johtajia sekä esiopetusta antavien yksiköiden johtajien kautta esiopettajia. Tiedonsiirrot esiopetuksen ja alkuopetuksen välillä toteutetaan pääsääntöisesti teamsin kautta. Tiedonsiirroissa siirretään opetuksessa oleelliset asiat. Lapsikohtaisia tukitoimia saavien lasten tiedonsiirrot järjestetään yksilöllisesti yhteistyössä huoltajien kanssa.

Toukokuun aikana järjestetään kouluuntutustuminen, joista vastaa koulu.

## Kulttuurikasvatus

Forssan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kulttuurikasvatussuunnitelma on laadittu vuonna 2017 (päivitetty 2021). Suunnitelmaa päivitetään parhaillaan ja päivitystyö valmistunee syksyn 2025 aikana.

Kulttuurikasvatussuunnitelma löytyy täältä: <https://www.forssa.fi/client/forssa/userfiles/21-forssan-kulttuurikasvatussuunnitelma-valmis.pdf>.

Satakielten esiopetus tulee noudattamaan päivitettyä kulttuurikasvatuksen vuosisuunnitelmaa.

Samalla esiopetus osallistuu aktiivisesti muuhun tarjottuun paikalliseen kulttuuritoimintaan. Hyödynnämme Forssan museon ja kirjaston laajaa tarjontaa. He tarjoavat mm. opastettuja kierroksia, satuhetkiä ja näyttelyitä. Myös Forssan musiikkiopisto tarjoaa esiopetukseen mm. soitinkokeilua.

Forssan kaupunki tarjoaa perinteisesti elokuussa esiopetuksen lapsille mykkäelokuvanäytöksen.

## Muut yhteistyötahot

Forssalaiset urheiluseurat ovat aktiivisia tarjoamaan lapsille liikunnallista toimintaa. Vuoden aikana on jalkapallokoulua, salibandyä ja koripalloa.

Forssan kaupungin järjestää Liikuntapassikampanjan, johon lapset osallistuvat huoltajien avustuksella ja pääsevät tutustumaan paikkakunnan harrastustarjontaan.

## Lasten osallisuus

### Lasten Forssa valtuusto

Pihakoivun Satakielten lapset osallistuvat Lasten Forssa valtuuston kokoukseen kutsuttaessa.

### Toimintatavat ja menetelmät lasten osallisuuden edistämiseksi

Pihakoivun Satakielten esiopetuksessa toimitaan lapsiystävällinen kunta periaatteiden mukaisesti. Vietämme lasten oikeuksien viikkoa 17.-23.11.2025 ja hyödynnämme materiaalia lapsenoikeuksienviikko.fi sivustolta.

Lapset ovat olleet osallisina seudullisessa esiopetuksen opetussuunnitelman päivitystyössä heille osoitetun haastattelun muodossa.

Lapsi tuntee kuuluvansa tiiviinä osana ryhmää. Kaveritaitojen tukeminen on olennainen osa esiopetusta. Ryhmässä laaditaan lasten kanssa kuvitetut ryhmän säännöt. Aikuisen läsnäolo ja tietoisuus lasten välisistä kaverisuhteista on osa kaveritaitojen havainnointia. Vaihtuvilla pienryhmillä tuetaan kaverisuhteiden vahvistamista ja uusien kaveri- ja vuorovaikutussuhteiden syntymistä.

Läsnäoleva, aktiivisesti lasten kanssa vuorovaikutuksessa oleva henkilökunta edesauttaa lasten aloitteiden ja kiinnostuksen kohteiden seuraamista, havainnointia ja dokumentointia (kirjaaminen, kuvaminen) sekä niiden huomioimista esiopetuksen toiminnan suunnittelussa. Osallisuuden mahdollistaa lasten kiinnostuksen kohteista lähtevät projektit, joita suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä lasten kanssa.

Turvallinen ympäristö ja selkeä kuvitettu ennakoitava päivärytmi osallistaa lasta tilan- ja ajanhallinnassa.

Toimiminen pienennetyissä ryhmissä sekä säännölliset ryhmän yhteiset toimintahetket mahdollistavat jokaiselle tasa-arvoisen osallistumisen

Lasten mielipiteitä kuullaan ja kunnioitetaan. Lapsilta tulevia ajatuksia ja ideoita pohditaan ja arvioidaan lasten kanssa yhdessä sekä yksilöllisesti sekä ne näkyvät arjen toiminnan suunnittelussa. Säännölliset kokoontumiset erikokoisissa ryhmissä, joissa lapset saavat kertoa mielipiteitään, tunteuksiaan menneen viikon toiminnasta sekä käydään keskustelua mm. mitä ollaan yhdessä harjoiteltu ja opittu. Keskustelun tukena käytetään valokuvia/ videoita menneestä toiminnasta ja mm. tunnekuvia. Näissä kokoontumisissa arvioidaan menneitä ja kuullaan lasten kiinnostuksen kohteita ja ideoita toiminnan suunnitteluun. Viikottain " julkaistaan " Satakielten sanomat ryhmän eteisen seinällä, jossa tehdään näkyväksi lasten ajatuksia toiminnasta. Toiminnan näkyväksi tekeminen tukee myös huoltajien osallisuutta ryhmän toiminnassa.

Lasten annetaan vaikuttaa sekä pienissä että isoissa asioissa. Yhdessä harjoitellaan äänestämistä ja erilaisia valintojen tekemistä ryhmässä ( esim. kuvat, peukutukset). Toiminnassa mukana myös lapsen yksilölliset valinnat esim. leikkitilavalinnat, kuinka paljon haluat ruokaa ja vaatevalinnat

Lapsille annetaan arjen pieniä vastuutehtäviä esim. välineiden kuljettaminen, hakeminen ja jakaminen.

## Päiväys ja allekirjoitukset

Forssassa 17.9.2025.

Marjut Leino

Pihakoivun päiväkodin johtaja

Amanda Perho

Pihakoivun varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Kaisa Tammi

esiopetuksen opettaja